

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS FINANSAVIMO ĮSTATYMO
NR. VIII-2032 6, 8, 9 STRAIPSNIŲ, 2 IR 5 PRIEDŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Institucija, pateikusi pastabas ir pasiūlymus	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba tik iš dalies atsižvelgta į pastabas ir pasiūlymus
<p>Finansų ministerija, 2023-04-17 raštas Nr. 6K-23/2202</p>	<p>1. Projekto 1 straipsnyje tikslinga išbraukti nuostatą, kad mėnesio tarifas turi būti ne didesnis kaip 10 procentų metų tarifo, savaitės tarifas turi būti ne didesnis kaip 5 procentai metų tarifo, o dienos tarifas turi būti ne didesnis kaip 2 procentai metų tarifo, o šią nuostatą kaip pagrindimą perkelti į Projekto lydinčiuosius dokumentus, nes mėnesio, savaitės ir dienos kelių naudotojo mokesčio maksimalūs dydžiai nustatomi Projekto 4 straipsnyje, kuriuo keičiamas Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 priedas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Siekiant užtikrinti aiškų ir nuoseklų bei visišką 2022 m. vasario 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/362 nuostatų perkėlimą, tikslinga palikti nuostatas, nustatančias kelių naudotojo mokesčio nustatymo principą.</p>
	<p>2. Projekto 3 straipsniu keičiamas Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 9 straipsnio 1 dalies 13 punktą jį papildant nuostata, kad Agentūrai valstybinės reikšmės kelių naudojimo priežiūrai vykdyti, eismo įvykių informacinei sistemai palaikyti, tobulinti ir informacijai apdoroti būtų skiriamos KPPP finansavimo lėšos.</p> <p>2.1. Dėl valstybinės reikšmės kelių naudojimo priežiūros.</p> <p>Projekto lydraštyje nurodyta, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nuostatomis, Susisiekimo ministerijai kaip viešajam subjektui pavedama atlikti susisiekimo komunikacijų ir su jomis susijusių kitų inžinerinių statinių, taip pat hidrotechnikos statinių Baltijos jūroje ir vidaus vandenų telkiniuose priežiūrą arba suteikiama teisė perįgalioti ir pavesti šią funkciją atlikti kitai organizacijai. Atsižvelgdama į teisės aktų nuostatas, Susisiekimo ministerija įpareigos Agentūrą vykdyti valstybinės reikšmės kelių naudojimo priežiūros funkciją.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Lietuvos Respublikos statybos įstatymu Susisiekimo ministerijai kaip viešajam subjektui pavedama atlikti susisiekimo komunikacijų ir su jomis susijusių kitų inžinerinių statinių, taip pat hidrotechnikos statinių Baltijos jūroje ir vidaus vandenų telkiniuose priežiūrą arba suteikiama teisė perįgalioti ir pavesti šią funkciją atlikti kitai organizacijai.</p> <p>Atsižvelgdama į įstatymo nuostatas, Susisiekimo ministerija įpareigos VšĮ Transporto kompetencijų agentūrą (toliau – TKA) vykdyti valstybinės reikšmės kelių naudojimo priežiūros funkciją. Statinių naudojimo priežiūrą atliekanti TKA tikrins, kaip statinių naudotojai</p>

<p>Preliminariais skaičiavimais Agentūrai (darbo užmokesčiui, bendriesiems ir administraciniais kaštams padengti) iš KPPP finansavimo lėšų reikės skirti apie 200 tūkst. eurų kiekvienais metais numatytai funkcijai atlikti. Iš pateiktos informacijos nėra aišku, koks ryšys tarp susisiektimo komunikacijų <...> priežiūros funkcijos, kurią Susisiektimo ministerijai suteikiama teisė perigalioti ir pavesti šią funkciją atlikti kitai organizacijai, ir valstybinės reikšmės kelių naudojimo priežiūros funkcijos, kurią Susisiektimo ministerija įpareigos Agentūrą vykdyti, ir kartu kelia abejonių valstybinės reikšmės kelių naudojimo priežiūros funkcijos perdavimo Agentūrai pagrįstumas. Taip pat kelia abejonių ir KPPP finansavimo lėšų (arba valstybės biudžeto lėšų) poreikio pagrįstumas, nes valstybinės reikšmės kelių naudojimo priežiūros funkciją turi vykdyti Susisiektimo ministerija. Todėl siūlome patikslinti / papildyti Projekto lydinčiąją medžiagą pateikiant papildomus argumentus dėl valstybinės reikšmės kelių naudojimo priežiūros funkcijos perdavimo Agentūrai arba šio siūlymo atsisakyti.</p> <p>2.2. Dėl eismo įvykių informacinės sistemos palaikymo, tobulinimo ir informacijos apdorojimo.</p> <p>Projekto lydraštyje nurodyta, kad 2024 m. liepos 1 d. įsigaliojus Saugaus eismo automobilių keliais 2022 m. spalio 10 d. įstatymo Nr. XIV-1445 redakcijai, eismo įvykių informacinės sistemos valdytoja taps Susisiektimo ministerija (šiuo metu informacinės sistemos valdytojas yra Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas). Numatoma, kad šią sistemą tobulins, ją naudos, tvarkys duomenis, analizuos eismo įvykius, teiks reikiamą informaciją Agentūrai. Eismo įvykių duomenims tvarkyti, rinkti, grupuoti, analizuoti ir kitiems veiksams, siekiant daryti išvadas dėl eismo saugos problemų ir galimų sprendimų būdų, kiekvienais metais numatomas apie 60 tūkst. eurų poreikis iš KPPP finansavimo lėšų.</p>	<p>(AB Lietuvos automobilių kelių direkcija) vykdo Statybos įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų bei teisės aktų nustatytus statinių techninės priežiūros ir naudojimo bei statinių saugos reikalavimus.</p> <p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių įstatymo nuostatomis kelių priežiūra yra nuolatiniai kelio darbai siekiant užtikrinti saugų eismą ir numatytą kelio ir jo statinių naudojimo laiką, kuriuos šiuo metu įpareigota vykdyti AB Lietuvos automobilių kelių direkcija.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Kelių priežiūros plėtos programos lėšos skiriamos Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos gaunamai informacijai apdoroti, organizacinėms ir eksploatacinėms išlaidoms padengti, saugaus eismo programoms ir jų priemonėms įgyvendinti.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Policijos departamentas dirba ne tik su Eismo įvykių informacine sistema, bet administruoja sistemą, susijusią su kelių eismo pažeidimais, todėl netikslinga keisti 9 straipsnio 1 dalies 25 punkto.</p> <p>Susisiektimo ministerija, peržiūrėdama Kelių priežiūros ir plėtos programos samatą, įvertins lėšų mažinimo poreikį Policijos departamentui, susijusį su Eismo įvykių informacinės sistemos perdavimu.</p>
---	--

Atkreipiame dėmesį, kad pagal Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 25 punkto, kurio Projekte nesiūloma keisti, nuostatas Departamentui gaunamai informacijai apdoroti, organizacinėms ir eksploatacinėms išlaidoms padengti, saugaus eismo programoms ir jų priemonėms įgyvendinti skiriamos KPPP finansavimo lėšos. Kelia abejonių, ar, nepakeitus šių nuostatų, Agentūrai ir Policijos departamentui toms pačioms funkcijoms vykdyti nebus skiriamos KPPP finansavimo lėšos. Kartu pažymime, kad teikiant derinti Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektą, teisės akto lydimojoje medžiagoje buvo nurodyta, kad eismo įvykių informacinei sistemai tobulinti, šios sistemos techniniam perkėlimui į Susisiekimo ministerijos valdomą ar kitą techninę infrastruktūrą, bus perskirstyti valstybės biudžeto asignavimai sumažinant Departamento asignavimus 6,6 tūkst. eurų ir šia suma padidinant Susisiekimo ministerijos asignavimus. Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome Projekte tikslinti ir Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 25 punktą.

Kartu manome, kad įsigaliojus Projekto nuostatoms, KPPP finansavimo lėšų (arba valstybės biudžeto lėšų) poreikis eismo įvykių informacinei sistemai palaikyti, tobulinti ir informacijai apdoroti neturėtų didėti, nes asignavimai iš valstybės biudžeto turėtų būti perskirstyti tarp Vidaus reikalų ministerijos (Departamento) ir Susisiekimo ministerijos. Taip pat turėtų būti patikslinta Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo 2023–2025 metų sąmata, mažinant Departamentui skiriamų KPPP finansavimo lėšų dalį ir ją skiriant Agentūrai. Be to, siekiant išvengti administracinės naštos, siūlome apsvarstyti galimybę, kad Projekto nuostatos dėl Departamento funkcijų perdavimo Agentūrai įsigaliotų ne nuo 2023 m. spalio 1 d., o nuo 2024 m. sausio 1 d.

Kartu primename, kad papildomų valstybės biudžeto lėšų skyrimo galimybės bus svarstomos pasitarimų tarp Ministro Pirmininko, finansų ministro ir susisiekimo ministro dėl 2024–2026 metais numatomų vykdyti pažangos ir testinių

	priemonių, planuojamų asignavimų ir siekiamų rezultatų metu, įvertinant šalies esamą socialinę, ekonominę ir geopolitinę situaciją, visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius bei valstybės įsipareigojimus ir kitus svarbius veiksnius.	
Teisingumo ministerija, 2023-04-07 raštas Nr. 23-4464	<p>Keičiamo įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje yra nustatoma, kad „už <i>naudojimąsi</i> valstybinės reikšmės keliuose kelių valdytojo įrengtomis <i>elektromobilių įkrovimo stotelėmis</i> mokamas nustatyto dydžio mokestis. Šio mokesčio apskaičiavimo metodiką, <i>tarifus</i>, mokėjimo, administravimo ir mokėjimo priežiūros tvarką tvirtina susisiekimo ministras“. Nuostata aptartina keliais aspektais.</p> <p>Pirma, nėra pakankamai aišku, kas yra apmokestinama, t. y. kas yra apmokestinimo objektas, ar reikės mokėti už elektros energiją (kas reikštų elektros pardavimą, taigi kiltų klausimas, kodėl imamas mokestis, nes turėtų būti kaina), ar reikės mokėti už paslaugą - prieigos prie elektros tinklo sudarymą (tokiu atveju kiltų klausimas, ar tai neturėtų būti laikoma valstybės rinkliavos objektu pagal Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymą). Siūlytina įsivertinti, nes priklausomai nuo apmokestinamo objekto priklauso, ar tai turėtų būti valstybės rinkliava, atskiras mokestis ar kaina už ūkio subjekto teikiamas prekes (pvz., energiją) ar paslaugas, kai analogiškas prekes ar paslaugas teikia ir kiti rinkoje veikiantys ūkio subjektai (ne mokesčių įstatymų reguliavimo dalykas).</p> <p>Antra, atkreipiamas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas savo nutarimuose ne kartą yra konstatavęs, kad tokie esminiai mokesčio elementai kaip mokesčio objektas, mokesčių santykių subjektai, jų teisės ir pareigos, <i>mokesčio dydžiai (tarifai)</i>, mokėjimo terminai, išimties bei lengvatos, baudos ir delspinigiai <i>gali būti nustatomi tik įstatymu</i> (2003 m. lapkričio 17 d. nutarimas). Atsižvelgiant į tai, mokesčio tarifai negali būti nustatomi poįstatyminiu teisės aktu.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Patikslinta, kad mokestis mokamas už elektromobilių įkrovimo paslaugą.</p> <p>Dėl mokesčio nustatymo poįstatyminiu teisės aktu, manytume, kad cituojamas Konstitucinio Teismo nutarimas šiuo atveju nėra analogiškas atvejis. Konstitucinis Teismas pasisakė apie prievolę mokėti valstybės nustatytus mokesčius, t. y. tuos, iš kurių formuojamas valstybės biudžetas. Surinkta suma už elektromobilių įkrovimo paslaugas bus Kelių direkcijos pajamos.</p>